Lietas arhīva Nr. A42-00619-20/37
ECLI:LV:ADRJJTN:2020:0902.A420232719.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā 2020. gada 2. septembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis A. Vīksne,

piedaloties pieteicējam /pers. A/, pārstāvim /pers. B/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās Nodrošinājuma valsts aģentūras pārstāvei /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par Nodrošinājuma valsts aģentūras direktora 2019. gada 17. jūnija lēmuma Nr. 1.3.2-02/4555 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2017. gada 16. janvāra spriedumu lietā Nr. A420423812 atcelts Nodrošinājuma valsts aģentūras (turpmāk – aģentūra) 2012. gada 23. februāra lēmums Nr. 17-3/1177 daļā, ar kuru pieteicējam /pers. A/ uzlikts pienākums segt aģentūras izdevumus par administratīvā pārkāpuma lietā izņemtā transportlīdzekļa glabāšanu 2294,21 *euro* apmērā, uzdodot aģentūrai izdot jaunu administratīvo aktu.

Izpildot ar spriedumu uzlikto pienākumu, aģentūra ar 2019. gada 9. aprīļa lēmumu Nr. 1.1.2-02/2940 (turpmāk – sākotnējais lēmums) noteica pienākumu pieteicējam segt izdevumus 450,50 *euro* par transportlīdzekļa glabāšanu.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja aģentūras direktoram.

Ar aģentūras direktora 2019. gada 17. jūnija lēmumu Nr. 1.3.2-02/4555 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Pārsūdzētais lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[1.1] Ievērojot, ka grāmatvedības dokumenti nav saglabājušies, aprēķināt izdevumus pilnā apmērā nav iespējams, bet izdevumus, kas radušies par mantas glabāšanu daļā, kuru iespējams aprēķināt, pieteicējam ir pienākums segt.

Pieteicējam ir jāsedz izdevumu apmērs par transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanai 50,37 *euro* un glabāšanu no transportlīdzekļa izņemšanas dienas, tam pievienojot mēnesi no lēmuma pieņemšanas dienas (laiks, ko aģentūra dod transportlīdzekļa pārņemšanai līdz tā realizācijas procesa uzsākšanai), t. i., no 2008. gada 28. septembra līdz 2009. gada 16. februārim, kopā 142 diennaktis (142 dienas x 3,78), tam pievienojot rīkojuma pieņemšanas datumu par transportlīdzekļa realizāciju, līdz dienai, kad transportlīdzeklis tiek realizēts, t. i., no 2009. gada 9. marta līdz 2009. gada 18. jūnijam (102 dienas x 3,78), tādējādi transportlīdzekļa pārvietošana un glabāšana 244 diennaktis aģentūrai kopā izmaksāja 972,32 *euro*. No minētās summas tiek atskaitīti ienākumi no transportlīdzekļa realizācijas, kas sastādīja 522,19 *euro*. Tādējādi kopējā summa par transportlīdzekļa glabāšanu ir 450,50 *euro*.

Līdz ar to sākotnējais lēmums daļā par izņemta transportlīdzekļa nodošanas glabāšanā izdevumu segšanu ir pamatots un nav atceļams.

[1.2] Aģentūra nav atbildīgā institūcija vai amatpersona un tās kompetencē nav lemt par izņemtās mantas nodošanu glabāšanā, atdošanu, glabāšanas ilgumu un personas administratīvo sodīšanu, izvērtējot lēmumu lietderību un samērīgumu.

[2] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicējs ar pieteikumu vērsās Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka pastāvīgi ir jāizvērtē izņemtās mantas glabāšanas lietderība un attiecīgi jāievēro samērīguma princips.

Pieteicējs tika sodīts par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – kodekss) 149.^{15} panta ceturtās daļas pārkāpumu, piemērojot tai skaitā naudas sodu Ls 500 jeb 711,44 *euro*. Savukārt par automašīnas nodošanu glabāšanā un glabāšanu kopēji izdevumi ir aprēķināti 972,32 *euro*, kas, tāpat kā 2012. gadā sastādītā aprēķina gadījumā, tik un tā pārsniedz pieteicējam piemērotā administratīvā soda apmēru, tādēļ tie nevar tikt atzīti par samērīgiem.

Pārsūdzētajā lēmumā aģentūra nepamatoti atsaucas uz Administratīvās apgabaltiesas sprieduma atziņām lietā Nr. A420401713. Tās nav aktuālas kopš Senāta 2016. gada 11. marta sprieduma lietā SKA-44/2016 sniegtajām atziņām un ir pilnīgi pretējas Satversmes tiesas 2018. gada 14. decembra spriedumam lietā Nr. 2018-09-0103.

Nav pamatots aģentūras arguments, ka automašīnas izņemšanas un tās glabāšanas samērīguma izvērtēšana nav tās kompetencē. Satversmes tiesa ir atzinusi, ka kaut arī lēmuma pieņemšana par automašīnas izņemšanu nav aģentūras kompetencē, tomēr aģentūras kompetencē ir glabāšanas lietderīguma pastāvīga kontrolēšana, jo pašai aģentūrai vislabāk ir zināms, kādi izdevumi rodas saistībā ar glabāšanu.

Pieteicējam inkriminēta kodeksa 149.^{15} panta ceturtā daļa neparedz izņemtās automašīnas konfiscēšanu vai jebkādus citus īpašumtiesību ierobežojumus uz to. Izņemtajai automašīnai nebija arī nekādas pierādījuma nozīmes lietā. Izņemot automašīnas izņemšanu, nekādas citas procesuālas darbības ar to nav veiktas. Ja arī pastāvēja iemesls automašīnas izņemšanai 2008. gada 28. septembrī, tad pēc tam vairs nepastāvēja nekādu objektīvu iemeslu automašīnas izņemšanai, glabāšanas turpināšanai un tās neatdošanai pieteicējam. Tādējādi automašīnas glabāšana no 2008. gada 28. septembra līdz administratīvā pārkāpuma lietas noslēgumam un pēc tam pārsvarā ir bijusi nelietderīga un nesamērīga.

Ievērojot minēto, automašīnas nodošanas glabāšanā un glabāšanas izdevumi ir jau segti no līdzekļiem, kas gūti, realizējot automašīnu. Savukārt aprēķināt papildu izdevumus nav pamata.

[3] Rakstveida paskaidrojumā par pieteikumu aģentūra to uzskata par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā konstatēto, papildus norādot šādus argumentus.

Nevar salīdzināt pieteicēja administratīvā pārkāpuma soda apmēru ar izdevumu par izņemtās mantas glabāšanu apmēru, jo naudas soda un izdevumu par izņemtās mantas glabāšanu mērķis ir atšķirīgs, turklāt izdevumu apmēru var ietekmēt citi ar soda noteikšanu nesaistīti apstākļi, tai skaitā personas rīcība administratīvā procesa gaitā.

Aģentūras ieskatā glabāšanas izdevumi aprēķināti samērīgi.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētiem argumentiem. Papildus pieteicēja pārstāvis norādīja, ka ar saņemtiem līdzekļiem par automašīnas realizāciju ir segti izdevumi par automašīnas nodošanu glabāšanā un glabāšanu. Līdz ar to vairs nav pamata strīdam par zaudējumiem.

Aģentūras pārstāve prasījumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumā minēto.

Motīvu daļa

[5] Lietā nav strīda par to, ka uz pieteicēju gulstas izdevumu (turpmāk arī – strīdus izdevumi) atlīdzināšanas pienākums par administratīvā pārkāpuma lietā izņemtā transportlīdzekļa nodošanu glabāšanā (pārvietošanu) un glabāšanu (*sk. arī tiesas sēdes protokolu, lietas 44. lapa*).

Strīds ir par aprēķināto izdevumu apmēru un samērīgumu, kas radušies sakarā ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtā transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanā, kas pieteicējam kā personai, kura ir saukta pie administratīvās atbildības, ir jāsedz.

Secināms, ka tiesai jāpārbauda, vai aģentūras aprēķināto strīdus izdevumu apmērs ir pamatots un samērīgs.

[6] Ministru kabineta 2010. gada 7. decembra noteikumu Nr. 1098 „Noteikumi par rīcību ar administratīvo pārkāpumu lietās izņemto mantu un dokumentiem" (*turpmāk –noteikumi Nr. 1098, redakcijā, kas bija spēkā līdz 2020. gada 1. jūlijam*) 72. punkts noteic, ka izdevumu apmēru par izņemtās mantas glabāšanu nosaka saskaņā ar šajos noteikumos noteikto izdevumu apmēru par administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas glabāšanu vai iznīcināšanu (*4. pielikums*).

Savukārt atbilstoši minēto noteikumu 73. punktam, ja ar izņemtās mantas vai dokumenta nodošanu glabāšanā, glabāšanu vai iznīcināšanu saistīto izdevumu apmērs nav minēts šo noteikumu 4. pielikumā, to aprēķina atbilstoši faktiskajām izmaksām.

Kā izriet no pārsūdzētā lēmuma, aģentūra secina, ka kopējās faktiskās atlīdzināmās izmaksas sastāda 972,32 *euro*.

Attiecīgi sākotnēji tiesa pārbauda, vai aģentūra pamatoti secināja, ka transportlīdzekļa nodošana glabāšanā un glabāšana kopā aģentūrai izmaksāja 972,32 *euro*.

[7] No sākotnējā lēmuma izriet, ka visi grāmatvedības dokumenti saistībā ar strīdus izdevumiem ir iznīcināti (*minēto apstiprina arī aģentūras pārstāve, sk. tiesas sēdes protokolu, lietas 42. lapa*). Aģentūra norāda, ka, veicot glabāšanas izdevumu aprēķinu, aģentūra aprēķinā iekļāva tiešās un netiešās izmaksas atbilstoši tās rīcībā esošajiem datiem, proti, nepilnā apmērā (*lietas 18.-19. lapa*).

Tiesa konstatē, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 11. decembra noteikumu Nr. 839 „Nodrošinājuma valsts aģentūras nolikums" 3. punktu aģentūra citstarp nodrošina administratīvo pārkāpumu lietās izņemtās mantas, tostarp transportlīdzekļu, un dokumentu glabāšanu, realizāciju un iznīcināšanu, kā arī mantas atdošanu vai realizētās vai iznīcinātās mantas vērtības atlīdzināšanu. Savukārt pildot noteiktās funkcijas, aģentūrai ir tiesības nodod izpildei dokumentus par izdevumu piedziņu no personas, kurai uzlikts administratīvais sods, ja minētie izdevumi radušies saistībā ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas un dokumentu pārvietošanu, glabāšanu, realizēšanu un iznīcināšanu (*sk. minēto noteikumu 4.6.3. apakšpunktu*).

Pamatojoties uz minēto kopsakarā ar juridiskās obstrukcijas principu, secināms, ka aģentūrai nebija tiesību atteikties izlemt jautājumu par strīdus izdevumu apmēru un to segšanu, aizbildinoties tikai ar grāmatvedības dokumentu trūkumu. Tāpat, ievērojot, ka aģentūrai nebija saglabājušies grāmatvedības dokumenti, tiesas ieskatā aģentūra pamatoti veica strīdus izdevumu aprēķinu (iekļaujot tajā tiešās un netiešās izmaksas) atbilstoši tās rīcībā esošajiem datiem.

No pārsūdzētā lēmuma (*lietas 5.-8. lapa*) izriet, ka pieteicējam ir jāsedz izdevumi par transportlīdzekļa nodošanu glabāšanā 50,37 *euro* un glabāšanu no transportlīdzekļa izņemšanas dienas, tam pievienojot mēnesi no lēmuma pieņemšanas dienas (laiks, ko aģentūra dod transportlīdzekļa pārņemšanai līdz tā realizācijas procesa uzsākšanai), t. i., no 2008. gada 28. septembra līdz 2009. gada 16. februārim, kopā 142 diennaktis (142 dienas x 3,78), tam pievienojot rīkojuma pieņemšanas datumu par transportlīdzekļa realizāciju, līdz dienai, kad transportlīdzeklis tiek realizēts, t. i., no 2009. gada 9. marta līdz 2009. gada 18. jūnijam (102 dienas x 3,78), tādējādi transportlīdzekļa pārvietošana un glabāšana 244 diennaktis aģentūrai kopā izmaksāja 972,32 *euro*. No minētās summas tiek atskaitīti ienākumi no transportlīdzekļa realizācijas, kas sastādīja 522,19 *euro*. Tādējādi kopējā summa par transportlīdzekļa nodošanu glabāšanā un glabāšanu, kas jāatlīdzina pieteicējam, ir 450,50 *euro*.

Savukārt sākotnējā lēmumā aģentūra papildus iepriekš minētajam norāda, ka tiešo administratīvo izmaksu aprēķins tiek veidots, ņemot vērā tiešo dokumentu apstrādes procesu, saņemot transportlīdzekli, t. i., izmaksas par dokumentu apstrādi un sagatavošanu, kā arī lēmumu un paziņojumu nosūtīšanu transportlīdzekļa īpašniekam. Amatpersonu izmaksas rēķinātas, ņemot par pamatu faktisko vienas stundas darba samaksu šajā laika periodā un patērēto laiku viena transportlīdzekļa dokumentu apstrādē, t. i., vienas stundas izmaksas ir 5,15 *euro*, un rēķinot, ka visai dokumentācijai un datu apstrādei vienam transportlīdzeklim nepieciešams ap 3 stundām, tad kopējās tiešās izmaksas ir 5,15 *euro* x 3 stundas = 15,45 *euro* par transportlīdzekli.

Netiešās administratīvās izmaksas veidojas no darbinieku noslodzes, kas saistīta ar administratīvajās lietās izņemto transportlīdzekļu dokumentu apriti, rēķinu sagatavošanu u. c. darbībām. Netiešās uzturēšanas izmaksas par šo periodu nav aprēķināmas. Vienas transportlīdzekļa dokumentu aprites netiešās izmaksas ir 5,16 *euro*.

Kopā vienas diennakts izmaksas rēķinātas kā visu izdevumu summa, kas dalīta ar transportlīdzekļa glabāto diennakts skaitu 922,77 *euro* / 244 diennaktis = 3,78 *euro* par diennakti.

[8] Konstatējams, ka kopējās strīdus izmaksas noteiktas 973,32 *euro* apmērā, proti, 973,32 = 50,37 *euro* (transportlīdzekļa nodošana glabāšanā) + 922,77 *euro* (glabāšanas izmaksas 3,78 *euro*/diennaktī x 244 dienas).

Tiesa, pārbaudot iepriekš minētā aprēķina pamatotību, secina, ka tas nav pamatots, turpmāk minēto apsvērumu vadīta.

Kā jau tiesa norādīja iepriekš, aģentūra, ņemot vērā, ka nebija saglabājušies grāmatvedības dokumenti, veicot strīdus izdevumu aprēķinu, bija tiesības iekļaut tiešās un netiešās izmaksas atbilstoši tās rīcībā esošajiem datiem, proti, aģentūras rīcībā esošajai informācijai.

Tiesa, pārbaudot lietas materiālus kopsakarā ar aģentūras sniegto argumentāciju un informāciju pārsūdzētajā lēmumā un sākotnējā lēmumā, nesaskata norādes, pamatojoties uz kādiem apsvērumiem un datiem tika balstīti aģentūras iepriekš minētie aprēķini. Proti, pārsūdzētajā lēmumā vispārīgi

noteikts, ka transportlīdzekļa nodošana glabāšanā izmaksāja 50,37 *euro* apmērā, nenorādot minētās summas aprēķina metodiku un izmantoto informāciju (piemēram, informācija saskaņā ar noslēgtajiem iepirkuma līguma noteikumiem, vidējā cena par transportlīdzekļa pārvietošanu 2008. gadā). Attiecīgi tiesai nav iespējams pārbaudīt izmaksu par transportlīdzekļa nodošanu glabāšanā pamatotību, kā arī veikt tās matemātiskās pareizības pārbaudi, izmantojot tiesas rīcībā esošo informāciju.

Tiesas ieskatā iepriekš minētais secinājums attiecas arī uz aģentūras noteiktām transportlīdzekļa glabāšanas izmaksām 3,78 *euro*/diennaktī kopsakarā ar turpmāk konstatētajiem apstākļiem.

Kā norāda aģentūra, vienas diennakts izmaksas rēķinātas kā visu izdevumu summa, kas dalīta ar transportlīdzekļa glabāto diennakts skaitu, t. i., 922,77 *euro*/ 244 diennaktis = 3,78 *euro* par diennakti. Attiecīgi tiesai jāpārbauda, vai pamatoti aģentūra secināja, ka visu glabāšanas izdevumu summa sastāda 922,77 *euro*.

No sākotnējā lēmuma izriet, ka tiešo administratīvo izmaksu aprēķins tiek veidots, ņemot vērā tiešo dokumentu apstrādes procesu, saņemot transportlīdzekli, proti, dokumentu apstrāde un sagatavošana, kā arī lēmumu un paziņojumu nosūtīšana transportlīdzekļa īpašniekam. Amatpersonu izmaksas rēķinātas, ņemot par pamatu faktisko vienas stundas darba samaksu šajā laika periodā un patērēto laiku viena transportlīdzekļa dokumentu apstrādē, proti, vienas stundas izmaksas ir 5,15 *euro* un rēķinot, ka visas dokumentācijas un datu apstrādei vienam transportlīdzeklim nepieciešams ap 3 stundām, tad kopējās tiešās izmaksas ir 5,15 *euro* x 3 stundas = 15,45 *euro* par transportlīdzekli.

Savukārt, kā norāda aģentūra, netiešās administratīvās izmaksas veidojas no darbinieku noslodzes, kas saistīta ar administratīvajās lietās izņemto transportlīdzekļu dokumentu apriti, rēķinu sagatavošanu u. c. darbībām, un netiešās uzturēšanas izmaksas par šo periodu nav aprēķināmas. Tomēr, kā konstatē tiesa, aģentūras ieskatā vienas transportlīdzekļa dokumentu aprites netiešās izmaksas ir 5,16 *euro*, kas ir pretrunā ar aģentūras konstatējumu, ka netiešās uzturēšanas izmaksas par šo periodu nav aprēķināmas.

Līdz ar to tiesai nav sniegts izskaidrojums par minētās summas veidošanās mehānismu un tā veidošanās izmantotajiem faktiskajiem lielumiem un apstākļiem.

Tiesa konstatē, ka, izņemot iepriekš minētās summas, proti, 15,45 *euro* (tiešās administratīvās izmaksas) un 5,16 *euro* (netiešās administratīvās izmaksas), aģentūra nav norādījusi citas glabāšanas izmaksu veidojošās pozīcijas vai summas, kas būtu izmantotas, veicot kopējo glabāšanas izmaksu aprēķinu izskatāmajā gadījumā (kopējas izmaksas noteiktas 922,77 *euro*), ņemot vērā, ka administratīvo pārkāpumu lietās izņemto transportlīdzekļu glabāšana ir tikai viena no vairākām aģentūras funkcijām (*sk. Ministru kabineta 2012. gada 11. decembra noteikumi Nr. 839 „Nodrošinājuma valsts aģentūras nolikums" 3. punktu*).

Secināms, ka aģentūra, nosakot kopējo glabāšanas izmaksu apmēru, nav vērtējusi, kādas administratīvās aģentūras izmaksas būtu iekļaujamas, ciktāl tās ir radušās sakarā ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtā transportlīdzekļa glabāšanu, un ciktāl tās ir atbilstošas faktiskajām izmaksām (piemēram, stāvvietas izmantošanas izcenojumi strīdus periodā), kas aģentūrai ir radušās.

No Administratīvā procesa likuma 67. panta otrās daļas izriet, ka administratīvajā aktā citstarp jāiekļauj administratīvā akta pamatojums (6. punkts). Kā jau tiesa konstatēja iepriekš, tad ne no sākotnējā lēmuma, ne no pārsūdzētā lēmuma neizriet viennozīmīgi saprotams radušos izmaksu pamatojums, proti, nav skaidri definētas glabāšanas izmaksu veidojošās pozīcijas vai summas, kas būtu izmantotas, veicot kopējo glabāšanas izmaksu aprēķinu izskatāmajā gadījumā, kā arī nav pamatojuma aprēķinātajai transportlīdzekļa nodošanas glabāšanā izdevuma summai 50,37 *euro* apmērā. Tiesa minētos trūkumus uzskata par būtiskiem, jo tie liedz tiesai, kā arī administratīvā akta adresātam pilnvērtīgi saprast, kā arī pārbaudīt administratīvā akta pamatojumu.

Iepriekš minētais norāda, ka pārsūdzētais lēmums atzīstams par nepamatotu un atceļamu.

Vienlaikus tiesa konstatē, ka lietā nav strīda, ka aģentūrai radušies izdevumi saistībā ar pieteicējam administratīvā pārkāpuma lietvedības procesā izņemtā transportlīdzekļa nodošanu glabāšanā, un uz pieteicēju gulstas tiesību normās noteiktais izdevumu atlīdzināšanas pienākums par administratīvā pārkāpuma lietā izņemtā transportlīdzekļa nodošanu glabāšanā un glabāšanu (*sk. noteikumu Nr. 1098 71. punktu*). Minētajam apstāklim piekrīt arī pieteicēja pārstāvis, papildus gan norādot, ka maksimāli iespējamā summa, proti, kas iegūta, realizējot transportlīdzekli izsolē, jau ir segusi visus aģentūras izdevumus (*sk. tiesas sēdes protokolu, lietas 46. lapa*). Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesa secina, ka aģentūrai uzliekams pienākums izdot jaunu administratīvo aktu (*Administratīvā procesa likuma 253. panta sestā daļa*).

[9] Pieteicējs pieteikumā vērsis tiesas uzmanību uz apstākļiem, kas viņa ieskatā norāda, ka pārsūdzētais lēmums ir nepamatots un atceļams.

Pieteicējs norāda, ka aģentūrai pastāvīgi ir jāizvērtē izņemtās mantas glabāšanas lietderība un attiecīgi jāievēro samērīguma princips, ko atzinusi Satversmes tiesa 2018. gada 14. decembra spriedumā lietā Nr. 2018-09-0103.

Tiesa konstatē, ka Satversmes tiesa ir norādījusi uz iestādes un administratīvās tiesas pienākumu nodrošināt, ka administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas glabāšanas izdevumu aprēķināšanā un to atlīdzinājuma pieprasīšanā personas pamattiesības tiek ierobežotas samērīgi. Tādējādi šī regulējuma piemērošanā ir jāievēro samērīguma princips. Pienākums ievērot samērīguma principu nozīmē, ka iestādei un tiesai ikvienā gadījumā ir jāvērtē administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas glabāšanas izdevumu samērība, citstarp ņemot vērā personai piemēroto sodu, tās mantisko stāvokli, kā arī rīcību procesa virzībā un apsverot, vai vispār bija nepieciešams izņemto mantu turēt valsts rīcībā (*Satversmes tiesas 2018. gada 14. decembra sprieduma lietā Nr. 2018-09-0103 14.4. punkts*).

Satversmes tiesa ir arī norādījusi, ka no tiesiskuma principa viedokļa būtu nepieļaujami personai noteikt pienākumu segt izdevumus par neefektīvu, pārmērīgi ilgu izņemtās mantas glabāšanu (*turpat 14.3. punkts*).

Izskatāmajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka aģentūra transportlīdzekli glabājusi 244 dienas, par šo laiku pieteicējam sākotnēji aprēķinot glabāšanas izdevumus 1620,40 Ls apmērā (*lietas 22.-25. lapa*). Savukārt ar pārsūdzēto lēmumu aprēķināti transportlīdzekļa transportēšanas un glabāšanas izdevumi 972,32 *euro* apmērā, bet aģentūra transportlīdzekli ir realizējusi par 522,19 *euro*.

Konstatējams, ka pieteicējam aprēķinātā maksa par transportlīdzekļa nodošanu glabāšanā un glabāšanas izdevumiem ir bijusi gandrīz divas reizes lielāka par summu, kas iegūta, realizējot pieteicēja mantu, kā arī papildus ņemams vērā apstāklis, ka pieteicējam tika piemērots arī administratīvais sods 500 Ls apmērā (*par minēto lietā nav strīda, lietas 32. lapa*).

Salīdzinot iepriekš minētās summas un tiesiskās sekas, kas pieteicējam radušās izņemtās mantas glabāšanas ilguma dēļ, tiesas ieskatā izskatāmajā gadījumā pieteicējam aprēķinātā maksa par transportlīdzekļa nodošanu glabāšanā un glabāšanas izdevumiem nav saprātīga un samērīga ar personas tiesību uz īpašumu ierobežošanu.

Tomēr tiesa vienlaikus vēlas norādīt, ka arī pieteicējam pastāvēja iespēja samazināt savus izdevumus, kas saistīti ar transportlīdzekļa ilgstošo glabāšanu, proti, savlaicīgi vēršoties pie procesa virzītāja ar atbilstošu lūgumu, vai arī aģentūrā ar iesniegumu, piemēram, saņemot aģentūras 2009. gada 30. janvāra paziņojumu (*lietas 32.-33. lapa*). Tiesa norāda, ka pieteicējam, ja viņš nevēlējās izmantot savas tiesības uz transportlīdzekļa saņemšanu, bija iespēja atbilstoši Ministru kabineta 2007. gada 11. decembra noteikumu Nr. 869 „Noteikumi par administratīvo pārkāpumu lietās izņemtās mantas un dokumentu nodošanas glabāšanā, glabāšanas un iznīcināšanas izdevumu segšanas kārtību un apmēru" 5.2. punktam (*spēkā līdz 2010. gada 11. novembrim*) atteikties no izņemtās mantas un tādējādi apturēt turpmāko izdevumu rašanos. Lietā nav pierādījumu, ka pieteicējs šādas tiesības būtu

izmantojis un ka minētā vilcināšanās bija neatkarīga no pieteicēja gribas. Attiecīgi izskatāmajā gadījumā būtu vērtējama arī pieteicēja līdzatbildība strīdus izdevumu palielināšanās procesā (*sk., piemēram, Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 10. panta pirmo daļu*).

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesas ieskatā, aģentūrai, izdodot jaunu administratīvo aktu, būtu jāvērtē iepriekš minētie apstākļi to savstarpējā kopsakarā.

Papildus pieteicējs paskaidro, ka kodeksa 149.[15] panta ceturtā daļa neparedz izņemtās automašīnas konfiscēšanu vai jebkādus citus īpašumtiesību ierobežojumus uz to. Izņemtajai automašīnai nebija arī nekādas pierādījuma nozīmes lietā. Izņemot automašīnas izņemšanu, nekādas citas procesuālas darbības ar to nav veiktas.

Tiesa norāda, ka izskatāmajā gadījumā tiesa nevērtē administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros veikto procesuālo darbību vai nolēmumu tiesiskumu vai lietderīgumu, jo lietā nav strīda, ka galīgais nolēmums administratīvā pārkāpuma lietā (Zemgales apgabaltiesas 2009. gada 13. februāra spriedums lietā Nr. 113000109) ir stājies spēkā un vairs nav pārvērtējams.

[10] Atbilstoši administratīvo tiesu judikatūrai, kas veidojusies, ievērojot arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa nav analizējusi kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, ir konstatējams pārkāpums. Tas, cik daudz spriedums ir jāargumentē, atkarīgs no lietas apstākļiem (*Senāta 2006. gada 12. septembra sprieduma lietā Nr. SKA-280/2006 8. punkts*).

Tiesa, pamatojoties uz procesuālās ekonomijas principu, neanalizē pārējos lietas materiālos ietvertos apsvērumus, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

[11] Apkopojot iepriekš minēto, tiesa secina, ka aģentūras pārsūdzētais lēmums ir nepamatots un atceļams, kā arī aģentūrai uzliekams pienākums izdot jaunu administratīvo aktu, ņemot vērā tiesas nolēmumā konstatētos faktus un apsvērumus.

[12] Ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmajai daļai piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu. Tā kā pieteicējs ir samaksājis valsts nodevu 30 *euro* apmērā, tā pieteicēja labā piespriežama no atbildētājas pusē pieaicinātās Nodrošinājuma valsts aģentūras.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. pantu, 253. panta pirmo, sesto daļu un 289.-291. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ pieteikumu.

Atcelt Nodrošinājuma valsts aģentūras direktora 2019. gada 17. jūnija lēmumu Nr. 1.3.2-02/4555 no tā pieņemšanas dienas.

Uzdot Nodrošinājuma valsts aģentūrai izdot jaunu administratīvo aktu mēneša laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Piespriest no Nodrošinājuma valsts aģentūras par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/) samaksāto valsts nodevu 30 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnesis A. Vīksne